

DE KWALITEIT VAN ONS WERK

Bron van alle good-will en bevrediging

Voor velen onzer is het al weer lang geleden, dat we met de tong uit de mond ons eerste opstel netjes uit het klad overschreven. Maar we hebben het allemaal gedaan en waren toch wat vergenoegd, wanneer de onderwijzer ons tenslotte toevoegde, dat het niet alleen een goed opstel was; het zag er bovendien bijzonder keurig uit en dat maakte zo'n goede indruk!

Ik zal U niet verder terugvoeren naar die goede tijd, waarin we dachten, dat ons wereldje het enige was; toen ons spel en de school vóór aan de ranglijst stonden en we ons daar geheel aan gaven. We hebben nadien veel meegeemaakt en gezien: dat het leven zoveel omvatte en dat we nergens goed in konden doordringen, wanneer we geen keuze maakten, wanneer we ons niet bepaalden tot onze taak en tot die dingen, waarnaar onze grootste interesse uitging.

Zo kwamen we ook tot de keuze van ons beroep, soms na vele mislukte pogingen en veel zoeken naar iets, waarin we onszelf hervonden en onszelf konden ontplooiën.

Want daar ging het in de eerste plaats om: de gelegenheid om ten volle op te gaan in iets, dat onze onverdeelde belangstelling had. Het moest zo zijn, dat we in dat beroep onze persoonlijkheid tot uitdrukking konden brengen en dat het werk, dat we zouden verrichten, ons werk was.

Massa-productie

In de moderne wereld van massa-organisaties en grootbedrijven was dat niet eenvoudig. Overal waren de functies sterk gespecialiseerd en kon men toch weinig meer dan een zeer bescheiden onderdeelje zijn, dat met talloze andere onderdeeljes op onbegrijpelijke wijze tot een machtig — van onze kleine

plaats uit onoverzichtelijk — geheel was verbonden.

Met zekere weemoed dachten we terug aan vroeger tijden, toen de bedrijven nog klein, nog niet gemechaniseerd waren en men wel elk afgeleverd werkstuk het zijne kon noemen. Want het was naar eigen inzicht met eigen hand gemaakt. De maker bepaalde de hoedanigheid, de kwaliteit ervan.

In plaats van die persoonlijke kwaliteit van de maker horen we nu nog wel van kwaliteit spreken, maar dan is het de kwaliteit van een artikel, met een merk, dat die kwaliteit moet garanderen. Niet meer de persoonlijke kwaliteit, maar de kwaliteit, die de eigenschap is van een product van een groot onpersoonlijk bedrijf.

Het scheepvaartbedrijf.

Als voorbeeld zouden we gemakkelijk het scheepvaartbedrijf kunnen noemen. Het product daarvan — het vervoer van passagiers en lading — is een echt merk-artikel. De rederijvlag geeft het merk en daarmee de kwaliteit aan. Door het handhaven en verbeteren dezer kwaliteit wint de rederij haar klanten, kweekt zij een zekere, vaak nooit voldoende waardeerbare goodwill.

Nu is het scheepvaartbedrijf een bijzonder bedrijf en het geeft bij uitstek de kans aan te tonen, dat de kwaliteit, die door een bepaald merk wordt aangegeven, veel meer is dan een onpersoonlijk begrip. Want in wezen is zij niets anders dan het eindproduct van wat de werkers in het bedrijf hebben uitgedacht en uitgevoerd. De kwaliteit van het merk is de som van de kwaliteiten, die de werkers bij de vervulling van hun taak bereiken.

We moeten dan niet alleen denken aan de agent, die door zijn persoonlijkheid alle afschepers voor zich weet te winnen; of aan de gezagvoerder, die op

onvergetelijke wijze zijn tafelenoten met een vlotte en correcte conversatie boeit. Want het kan al heel spoedig voorkomen, dat die agent niets bereikt, wanneer door de onnauwkeurigheid van een tallyklerk onnodige claims ontstaan, en dat die gezagvoerder als een mooi-prater wordt beschouwd, wanneer de volkskok zijn taak verwaarloost en de ontstemde tafelbedienenden hun attentie in de salon verliezen.

De kwaliteit van het werk in een scheepvaartbedrijf is de som van de kwaliteiten van het werk van het gehele personeel.

De kwaliteit — d.w.z. de bron van alle goodwill — de uiteindelijke basis van de kwantitatieve resultaten van het bedrijf, ligt in de handen der werkers zelf. Aan hen is het om die kwaliteit te handhaven en te verbeteren om daarmee de positie van hun maatschappij te versterken.

Onze taak.

Wat betekent dat, het handhaven en verbeteren der kwaliteit? We hebben het al even laten uitkomen: het verrichten van onze taak, welke die ook mocht zijn, met de grootst mogelijke zorg. En dat wil tenslotte zeggen: met inzetting van onze gehele persoonlijkheid. Met de massale groei der bedrijven zijn de mogelijkheden tot ontplooiing voor de werkers niet verdwenen. Zeker niet in het scheepvaartbedrijf, waar zoveel eigen verantwoordelijkheden bestaan. Laten we vooral bedenken, dat verhoging van de kwaliteit van ons werk niet alleen het bedrijf ten goede komt, maar vooral ook onszelf een veel grotere bevrediging schenkt!

K.P.M.-bridgeclub opgericht

Aan de vele takken van „sport en spel”, die reeds door K.P.M.-ers worden beoefend, is er weer een toegevoegd: op 14 Januari j.l. is n.l. ook een bridgeclub opgericht. Dat er onder de K.P.M.-ers vele bridge liefhebbers- en -sters waren, was al lang bekend. K.P.M.-ers (-sters) hebben elkander reeds meerdere malen aan de groene tafel met harten, schoppen, ruiten en klavertjes bekampt. De opkomst ter oprichtingsvergadering was dan ook bijzonder groot.

Dat wij van dit bericht in „de Uitlaat” melding maken, is natuurlijk in de eerste plaats om het belang er van zelve, doch in de tweede plaats om de bridgers onder de K.P.M.-ers (-sters), die zich nog niet aan het clubverband hebben gewaagd even te herinneren aan de mogelijkheden, die thans zijn geschapen.

En nu we toch aan het „herinneren” zijn: de speelavond van de K.P.M.-bridgeclub is Maandag (in het Logeergebouw), een dag waarop er gemeenlijk vele van onze schepen „binnen” zijn. We menen te weten, dat er op onze schepen onder nautisch- en varende personeel vele deskundige bridgers zijn en wij zouden hen gaarne willen opwekken om zich met of zonder partners bij de bridgeclub aan te sluiten. Gebrek aan transport behoeft geen belemmering te zijn (ook niet, trouwens, voor de walslurpen), want dat kan *tijdig* worden geregeld met de heer Lagers (afd. V.R.V., toestel 60).

De contributie bedraagt het luttel bedrag van Rp. 1.— per persoon per maand (Rp. 1,50 voor echtparen), voor leden, die reeds aan de Sportvereniging contribueren. Anders moet contributie worden betaald overeenkomstig de bepalingen van de Sportvereniging (gebaseerd op het salaris).

Dit is no. 3 - zevende jaargang van
de **Uitlaat**

Personeels en voorlichtingsorgaan
van de N.V. Koninklijke Paket-
vaart Maatschappij.

Dit nummer bestaat uit 12 pags.

Overname uit de inhoud van dit
blad is slechts geoorloofd met
bronvermelding.

Alle stukken „de Uitlaat” be-
treffende te adresseren:
Aan de Redactie van
„De Uitlaat” p/a K.P.M.
DJAKARTA

De kwaliteit van ons werk.

Bridge, toneel, sport.

Mr. Hens nam afscheid
van Surabaia.

Onze negertjes.

Verdere classificatiewedstrijden zullen nog worden gehouden, alsook kampioenswedstrijden, waarvoor aan het winnende paar een herinneringsprijs zal worden verbonden. Hier-voor zullen 8 speelavonden nodig zijn. De speelavonden beginnen om half acht.

Kampioenschap.

De kampioenschapswedstrijden zullen wor-

„Die Rycke Reeders” :

K.P.M.-toneelvereniging dient zich aan

Wanneer op de avonden van Vrijdag 18 en Zaterdag 19 April a.s. het ripsfluwelen gordijn in „Het Podium” —de kleine zaal van de Dierentuin te Djakarta— opensplijt, zal bij de K.P.M. weer een vooroorlogse „lijn” in ere hersteld zijn.

En hoewel deze, inplaats van divi- dend, slechts zweet, slapeloze nachten en een enkele zenuwcrisis afwerpt voor hen, die daarin hun empool vinden (andere lijnen dan niet?), menen wij dit feit toch feestelijk te mogen aankondigen. Door de heropening van deze „lijn” wordt n.l. een drang naar samenwerking in onze maatschappij gesymboliseerd, welke uitgaat boven het dul-alledaagse samenzijn aan boord, op de kade, achter het bureau of aan de tafel in het Logeergebouw.

Dan en daar zullen een aantal dames en heren personeelsleden voor het voetlicht treden om zich aan het critisch afgestelde oog en oor van het personeel en hunne gezellen (-innen) te onderwerpen. Zo ooit, dan geldt voor dit streven dus wel de kwalificatie „voor en door het personeel” en houdt het een belofte in voor de toekomst.

Tal van grote en kleine, in- en externe moeilijkheden zijn en worden nog dagelijks overwonnen omde Paketvaarders (-sters) te Djakarta, Priok, Petamburan en van de te Priok binnenliggende schepen deze avonden van ontspanning in het uitzicht te kunnen stellen.

„Dear Ruth”

Onze kleine groep rederijkers „Die Rycke Reeders” houdt echter koppig vol met het instuderen van dialoog en spel van het Amerikaanse blijspel in 2 bedrijven „Per Luchtpost” („Dear Ruth”) door Norman Krasna, terwijl enkele heren van de Werkplaatsen in hun vrye tijd

den gespeeld op 28 Januari, 11 en 25 Februari, 10, 17 en 24 Maart, 7 en 21 April. Dit is dus om de 2 weken, waarbij echter de 17e Maart is ingelast, teneinde deze wedstrijden vóór het vertrek van de heer Hazebroek te kunnen beëindigen.

De tussenliggende Maandagen zijn „vrije” avonden, waarop de leden elkaar voor een gewoon partijtje voor oefening kunnen uitdagen of bij voldoende animo eventueel een „wilde” drive kan worden georganiseerd tegen een laag inleggeld.

Tegen derden.

Binnenkort zal een viertallen clubcompetitie tussen de bestaande bridgeclubs worden gehouden, waaraan de K.P.M. zal mededoen.

Bovendien ligt het in de bedoeling vriendschappelijke wedstrijden tegen andere clubs te organiseren, zoals in December tegen de B.P.M. heeft plaats gehad.

ontwerpen met een enthousiasme en vakkundig uitgebuit raffinement, hun eigen huisinrichting waardig.

Ook de Civiele Dienst en de kantoor-koffiekamer-in-overwerk doen eens per week zeer gewaardeerde en steeds nog geslaagde pogingen om de drooggelopen kelen bij stem te houden. Velen doen hun best om de komende toneeluitvoering te doen slagen.

Zij allen houden zich minzaam aanbevolen voor de aandacht, welke Gij aan hun streven wilt wijden en maken U —met in acht neming van de verschuldigde eerbied— opmerkzaam op de regelen, welke hierover nog zullen verschijnen in het komende April-nummer van deze „Uitlaat”.

VERTROUWEN EN WANTROUWEN

Het cement der samenleving

Cement is een bindmiddel. Er staat een grote stapel stenen langs de weg, bestemd voor de vernieuwing van het wegdek. Op een afstand maakt deze stapel stenen een massieve en soliede indruk. Het is echter voorgekomen dat een tweejarig meisje met haar poppenwagen tegen zo'n stapel stenen reed en deze deed omvallen. Het bleek dus een wankel geheel te zijn, dat op punt van instorten stond. Hoe kwam dit? De stenen waren individueel op elkaar gestapeld, doch niet met een bindmiddel aan elkaar gekit. Wanneer stenen een hecht en sterk bouwwerk zullen vormen, dan moeten zij één voor één aan elkaar verbonden worden door het bindmiddel cement. Dan kan men erop steunen en zal het de eeuwen trotseren.

De samenleving wordt wel eens met een bouwwerk vergeleken en de mensen met bouwstenen. Zou misschien daarom de samenleving zo wankel zijn, omdat de mensen naast elkaar leven en niet samen verbonden zijn tot een hecht geheel door het bindmiddel, het cement van het vertrouwen? Misschien zou men zelfs kunnen zeggen, dat de mensen, inplaats van samen verbonden te zijn door het onderling vertrouwen, op een afstand van elkaar gehouden worden en onderling verdeeld, door een alles-ondermijnend en vergiftigend wantrouwen.

Dit geldt met name in het bedrijfsleven. De verwoestende uitwerking van een opzettelijk gepropageerde en systematisch gevoerde klassenstrijd ervaren wij nog elke dag. Gelukkig zijn er daaraan tegengestelde krachten werkzaam, zowel aan de zijde der werkgevers als aan de kant van de werknemers. Maar nog steeds worden van bepaalde zijde werkers opgeroepen om alles wat er door de overheid of door de leiding van een bedrijf wordt gedaan, met wantrouwen te ontvangen. Hoe dikwijls gebeurt het niet, dat arbeiders op maatregelen van de directie reageren met de opmerking: „Daar zal wel weer wat achter zitten”; „Het zal er wel weer om te doen zijn om ons een loer te draaien”, enz.

Historisch wantrouwen.

Dit wantrouwen moet de wereld uit. Ongetwijfeld hebben werkgevers in het verleden aanleiding gegeven tot wantrouwen. Men heeft ook dingen beloofd, die men niet is nagekomen. Soms zijn in moeilijke bedrijfssituaties beslissingen genomen, die al te eenzijdig de moeilijkheden op de hoofden der werknemers afwentelden.

Voor al in bepaalde streken van Nederland, waar reeds een eeuw of langer industrie is gevestigd, ligt dit wantrouwen huizenhoog. Men spreekt daar van „historisch wantrouwen”, niet omdat het tot het verleden behoort, maar omdat het in de geschiedenis groeide en steeds meer voedsel kreeg door daden, die ten nadele der werknemers werden gedaan, of als zodanig werden beschouwd.

Van de zijde der werkgevers kan veel, zeer veel worden gedaan om dit allesondermijnende wantrouwen te overwinnen. Dit zal niet kunnen gebeuren met toespraken en redevoeringen. Wantrouwen ligt niet in de verstandelijke sfeer, maar in het gevoelsleven. Men kan iemand het vertrouwen niet aanpraten. Wantrouwen is alleen te overwinnen door daden te stellen, die vertrouwen wekken. Daarom is het van de allergrootste betekenis in een bedrijf, dat de maatregelen, die worden getroffen, vergezeld gaan van de motiveering van deze maatregel. Worden maatregelen bekend gemaakt en ontbreken daarbij de motieven, die tot de maatregelen aanleiding hebben gegeven, dan zullen de werknemers, die er altijd iets achter zoeken, in de meeste gevallen niet de ware motieven onderstellen, maar — door hun wantrouwen geleid — vermoeden, dat hun belangen weer eens zullen worden geschaad.

Als mensen met vertrouwen in het leven staan en in het bedrijf werken, dan heeft de wereld een horizon, waarin zij zich gesteld zien met hun eigen bestaan, dat zij niet door de loop der dingen en de daden der medemensen voortdurend bedreigd behoeven te zien. Er komt dan rust in het innerlijke leven en men nadert de medemens met open-

heid, zonder vrees. En vooral ontbreekt dan de vrees. Het wantrouwen komt uit vrees voort. Vrees koestert men voor hetgeen men niet kan berekenen of overzien, terwijl wantrouwen is gericht op een persoon, of personen, die als medemens worden beschouwd, als partners, die men meent te doorzien en tegen wie men zich wapenen kan. Een sterkere vorm van wantrouwen is de achterdocht. Het wantrouwen bestaat daarin, dat men niet gelooft in de goedgunstigheid der omstandigheden en de welwillendheid der medemens. De achterdocht gaat verder; zij rekent erop, dat de medemens en de gebeurtenissen iets tegen ons in het schild voeren. Waar het wantrouwen tot een duurzame levenshouding van mensen geworden is en principieel wantrouwen werd, gaat het vaak terug op teleurstellingen en bittere ervaringen. Principieel wantrouwen treft men echter ook dikwijls aan bij mensen, die zelf steeds wat in hun schild voeren en voortdurend op de loer liggen.

Onderling vertrouwen

Hetgeen wij allen — werkgevers zowel als werknemers — nodig hebben te allen tijde, maar speciaal in deze tijd, is: vertrouwen in onze medemens en in de toekomst.

Waar zullen wij, zonder dit vertrouwen, de moed vandaan halen om, temidden van de puinhopen ener instortende wereld, de wederopbouw ter hand te nemen? Hoe komen we anders aan de kracht, die we nodig hebben, om ook maar enigszins te beantwoorden aan de bijna bovenmenselijke eisen, die de ontvrichting van de samenleving stelt en wellicht bij toeneming nog stellen zal?

Wat kan anders de opgewektheid verlenen om altijd weer, tegen de zuiging naar beneden in, de weg naar boven te blijven volgen, de machten der ontbinding standvastig te weerstaan en de kiemen van nieuwe ophoei, als het moet met het leven te beschermen? Zonder de moed en de kracht, de opgewektheid het élan, de geestdrift tot het brengen van offers, de volharding, de zekerheid van de overwinning, die voortvloeiën uit een waarachtig vertrouwen, staan we machteloos te midden van de algemene ontreddeering en zinken we weerloos al dieper in de chaos weg.

Vertrouwen is het cement voor een nieuwe samenleving. Ook het cement van Uw vertrouwen is nodig om deze nieuwe samenleving op te bouwen.

Uit: „Calvé”.

Mr Hens recipieerde

De op Vrijdag 22 Februari j.l. in de Simpangse Sociëteit te Surabaia gehouden receptie ter gelegenheid van het afscheidsbezoek van de president-directeur van onze Koninklijke Paketvaart Maatschappij, mr. W. M. Hens, ondervond een overweldigende belangstelling, zowel van overheidszijde, van de zijde van handel, scheepvaart- en bedrijfsleven, als van de zijde van de burgerij.

Thans maakt de heer Hens een tournee langs de verschillende K.P.M.-agentschappen om persoonlijk afscheid te nemen van het personeel en van de vele relaties, waar door de K.P.M. juist zulk een unieke plaats inneemt in het interinsulaire verkeer.

Wij maken o.m. melding van de aanwezigheid van dr. Van der Zwaal, de heren Menke en Klaus van het Nederlandse Commissariaat en van Katholieke zijde mgr. Verhoeks en prof. dr. Haest.

De agent van de K.P.M. te Soerabaja, de heer Van Lier, en zijn echtgenote fungeerden tijdens deze receptie als gastheer en gastvrouw, die de vele gasten introduceerden bij de vertrekkende president-directeur. De heer Hens zal op 23 Maart naar Nederland vertrekken.

Zeër geanimeerd

Na de officiële introductie verspreiden de gasten zich door de grote zaal, terwijl de tonen van zachte orkestmuziek de reeds van af het begin zeer geanimeerde stemming verhoogde. Ook voor de inwendige mens werd op uitnemende wijze gezorgd. Nog lang na de officiële receptie-uren bleef men bijeen, waarbij velen de verleiding niet konden weerstaan op de tonen van de zeer beschaafde muziek de dansvloer te betreden.

De indruk welke de scheidende president-directeur van Surabaia meeneemt, zal hem, evenals dit bij ons het geval was, het gevoel geven, dat Surabaia als eerste handelsstad van Indonesië nog steeds haar naam met ere hooghoudt!

Aldus het verslag, dat wij in het „Nieuw Surabaiasch Handelsblad” aantreffen.

Mr. Hens zal na Surabaia een afscheidsbezoek brengen aan Makassar en zich in Maart o.m. naar Sumatra begeven.

Personeelsreactie

We hebben „de” receptie (onze eerste K.P.M.-avond!) achter de rug. Hoe geweldig het is geweest, hebt U al in het krantenverslag gelezen. Onze

agent en mevrouw van Lier hebben zich een voorbeeldige gastheer en gastvrouw getoond. We hebben genoten van de keur van toiletten, die we zagen, (middag-, cocktail- en avondtoiletten, kort en lang, „met” band en „bandeloos”) en het was werkelijk allemaal keurig in orde! De vloot was ook present in vol ornaat en in civiel. Natuur-

lijk waren er vele „man”loze vrouwen en „vrouw”loze mannen, maar dat was niet zo erg, want de beentjes gingen later van de vloer en het avondje duurde gezellig voort tot de muziek gewoon in staking ging en de „leidster” zelfs met geen mannelijke knievallen te vermurwen was om door te spelen. Ook de heer Disse keek bedenkelijk naar de klok en had alle moeite zijn haantjes en hennetjes naar huis te krijgen. Nu hebben we wel kennis gemaakt met onze president-directeur, mr. Hens, en gelijk weer afscheid van hem moeten nemen. Zouden we nu niet spoedig kennis kunnen maken met zijn opvolger, natuurlijk óók op z'n luisterrijke avond.

K.P.M.-vrouw uit de Krokodillenstad

Kern vierde 25-jarige jubileum

Op 2 Jan. verzamelde zich het gehele personeel van het kantoor Medan in de agentenkamer, waar het jubileum van beambte E. R. Kern werd herdacht door agent J. van Doggenaar met het brengen van de welgemeende dank namens de directie te Djakarta en de Raad van Bestuur te Amsterdam voor de vele en goede diensten gedurende de afgelopen 25 jaar. Daarop volgde voorlezing en overhandiging van de brief der directie, aanbidding van het gouden polshorloge plus de bekende enveloppe. Tenslotte werd namens het personeel van Medan en Belawan een gevulde enveloppe aangeboden, waarvoor de jubilaris inmiddels een elektrische tafelklok als souvenir heeft gekocht.

Werkzaam leven

Door agent Van Doggenaar werden de volgende mijlpalen in het werkzame leven van heer Kern gememoreerd: in 1935 inpassing in de rang Europeese 2e klerk, per 1 Jan. '37 bevordering tot 1e klerk, „gast” van de Japen in Burma en Siam en terugkeer in de schoot van „K(ita) P(unja) M(ama)” te Medan einde Aug. '46. Wegens het verloren gaan van het agentschapsarchief, was heer Kern als een der oudsten van het K.P.M.-agentschap met zijn goede geheugen dikwijls de algemene vraagbaak. Hierna volgden bevorderingen per 1

Jan. '48 tot H.K. II, per 1 Jan. '50 tot H.K. I en kortgeleden tot beambte.

De heer Kern dankte de agent voor zijn waarderende woorden en verzocht hem verder zijn dank aan de directie en Raad van Bestuur te willen overbrengen. Hij bracht daarna nog in herinnering diverse feiten en voorvallen uit zijn diensttijd, waarbij ook de namen van (wijlen) agent F.C. Bouman, chef Belawan K.L. de Lussanet de la Sabloniere, en hoofdboekhouder Ch. G. Gerrits werden gememoreerd. De heer Kern had aan het begin van zijn loopbaan met de gedachte rond gelopen om niet lang bij de K.P.M. te blijven, omdat hij meende, dat de scheepvaart zijn vak niet was. De beruchte malaise en het feit, dat hij daarna te oud was geworden om elders opnieuw te beginnen, heeft hem doen besluiten bij de K.P.M. te blijven en hier zijn pensioen te verdienen. Het speelt de heer Kern, dat zijn overleden vader, die te Medan op 1 Jan. '25 bij de D.S.M. jubileerde, dit jubileum op 1 Jan. '52 niet meer heeft kunnen meemaken.

Tenslotte wenste de heer Hasboellah Siregar — 1e klerk — mede als vertegenwoordiger en vice-voorzitter van de „Serikat Buruh K.P.M.” te Medan en Belawan, de heer Kern van harte geluk en wees er op, dat vastberadenheid, kalmte, geduld, geloof, ijver en trouw niet alleen in het belang zijn van de maatschappij, doch ook van deze nieuwe staat.

De nieuwe agentenwoning te Medan.

Nederland heeft de meeste buitenlandse orders

Aan het einde van het jaar 1951 waren er op de scheepswerven in de gehele wereld (met uitzondering van Sovjet-Rusland, China en Polen, die weigeren om scheepsbouworders te verstrekken) 1.212 schepen in aanbouw, in totaal 5.494.065 ton metende. Hiervan waren er 360 aanbouw op de werven in Engeland, in totaal 2.209.012 ton.

In het laatste kwartaal van het af-

gelopen jaar bleek Amerika het tweede scheepsbouwende land ter wereld te zijn geworden met 562.514 ton in aanbouw, een cijfer waarin zich ongetwijfeld de Amerikaanse defensieve voorbereidingen afspiegelen. Op de derde plaats stond Frankrijk met 472.638 ton, op de hielen gevolgd door (West) Duitsland met 429.545 ton. Nederland stond aan het einde van het afgelopen jaar op de vijfde plaats onder de scheepsbouwende naties. De overige plaatsen op deze „ranglijst” werden ingenomen door Zweden (312.388 ton), Japan (294.775 ton), Italië (275.516 ton), Noorwegen (138.952 ton), Denemarken (108.700 ton) en Spanje (90.332 ton).

Engeland is ook nog steeds de grootste leverancier van schepen. Van zijn aanbouw-totaal was 694.919 ton bestemd voor buitenlandse opdrachtgevers, wat overigens ongeveer 100.000 ton minder was dan aan het einde van 1950. Englands belangrijkste „klanten” waren Noorwegen, Panama en Liberia. Op de 2e, 3e en 4e plaats onder de landen, die voor buitenlandse opdrachtgevers bouwen, stonden (West) Duitsland (217.385 ton), Nederland (214.487 ton) en Zweden (178.826 ton).

Nederland No. 1

Percentgewijze nam Nederland onder de voor buitenlandse rekening bouwende landen de eerste plaats in. Het cijfer van 214.487 ton is n.l. 66,8% van Nederland's totale aanbouw, tegen Engeland slechts 31,5%, Duitsland 50,6% en Zweden 57,2%.

Het grootste schip, dat nog steeds in aanbouw is, is de Amerikaanse „United States” van 51.500 ton.

Van alle in aanbouw zijnde schepen was 42,5% bedoeld ter aanvulling van de tankervloot.

De landen, die de grootste aanvullingen van hun eigen koopvaardijvloeten konden registreren (in eigen aanbouw dan wel door bestellingen in het buitenland) waren Engeland (die voor zichzelf 1.514.693 ton in aanbouw heeft), Noorwegen (die 575.082 ton bouwt en laat bouwen), Amerika (die 548.019 ton bouwt) en Frankrijk (die 547.837 ton in aanbouw heeft).

Bovenstaande cijfers zijn ontleend aan Lloyd's „Register of Shipbuilding Returns”.

„Marinica”-ode

Als gast van dit vacanthuis
voelde ik mij hier wel thuis.
Je kunt er slapen, eten, maaien.
Daarbij het hoogste lied uit-
kraaien.

Of maken een flinke wandeling,
meestijds met stok de bergen in.
De „Sibajak” natuurlijk ook
beklimmen
en niet bang te zijn voor aap en
schimmen.
'n Goede raad: kies 't juiste pad,
anders is men voor de kat.

Langs de Wigwam-bungalow, links
af, rechtuit,
berg op, berg af, het bospad uit.
Dan begint het kampongdal,
en het Sibajak-klimmen al.

Die krater is zo hoog en ver
en daarin „une beau cratère mer”.
Maar zover kwamen wij nog niet,
raakten verward in struik en riet.
'n Volgend keer gaan wij weer,
maar geven dan een gids de eer.
Nemen dan de minder steile kant,
komen dan aan de kraterwand.

Ook de tennisbaan (R.C.M.A.) gaf
veel plezier,
al waren wij niet met ons vier.
De Batakkers komen bij het hek,
aan kleedjes kopen geen gebrek.
Ga je dan naar de bungalow,
dan zit je aan een kleedje zo.

Ook wil ik hier nog wel zeggen,
dat men Rp. 100,— neer moet
leggen
voor een taxi naar het Tobameer.
Is ook prachtig voor 'n keer.

Bergafwaarts naar Harangool
om te zwemmen in die pool.
Op de terugweg nog een waterval,
die de chauffeur wel wijzen zal.
En komt men thuis van deze rit,
en voelt U zich dan nog fit;
dan is paardrijden 'n mooie sport,
maar de tijd was voor ons te kort.

Want wij moeten naar huis en
werk
en voelen ons weer fit en sterk.
Een volgende vakantie misschien
weer hier;
dat vooruitzicht geeft mij al
plezier.

Hiermede eindig ik dit exemplaar.
Tot ziens dan maar het volgend
jaar.

A. M. Zeestraten.
Brastagi, 3/11-'51

SEXTANTEN EN KIJKERS.

Voor de stuurlieden, die nog geen sextant bezitten, bestaat gelegenheid om een dergelijk instrument door bemiddeling van ons Amsterdam-kantoor in Nederland aan te kopen, mits zij een Hollandse delegatie hebben lopen.

De prijs van een sextant bedraagt in Nederland thans ongeveer f 375.—.

Gegadigden worden verzocht aan de afd. N.D. te willen opgeven, of zij in aanmerking willen komen voor aankoop van een instrument langs deze weg. De betaling kan dan worden geregeld in paymenten, door het Amsterdam-kantoor in te houden van de maandelijks delegaties. Aankoop geschiedt direct, aflevering alhier zo spoedig mogelijk.

De opgave moet vergezeld gaan van een mededeling, in hoeveel termijnen (zich maximaal uitstekkende over een jaar) men de kostprijs wenst af te betalen, terwijl zij, die voorkeur hebben voor een speciaal merk, dit er uiteraard bij dienen te vermelden.

Ons Nautische Instituut beschikt over een beperkt aantal Nederlandse kijkers (Harri), welke onlangs van de schepen zijn ingenomen.

Deze zijn, zolang de voorraad strekt, tegen de prijs van Rp. 150.— bij het N.I. verkrijgbaar. Gegadigden moeten zich bij de afd. N.D. opgeven. T.z.t. zal dan toewijzing (eventueel bij loting) volgen, waarna betaling kan geschieden door storting in de scheepskas.

ONZE NEGERTJES

Tot de meest gereede inzendingen van kony voor „de U't'at" behoren onderschriften bij ons maandelijks plaatje van de twee negertjes op het ongenoemde eilandje. Deze inzendingen zijn bijzonder welkom, naast de talloze mondelinge suggesties voor onderschriften, die de redactie bereiken. Het is vooral om deze reden bijzonder jammer, dat er maar t w a a l f Uitlaten per jaar verschijnen en dat er —gelijk een eenvoudige berekening leert— diensengevolge ook maar t w a a l f onderschriften kunnen worden gebruikt.

De redactie meent echter, dat de moeite dergenen, die onderschriften hebben ingezonden, niet onbeloond mag blijven. In dit nummer zetten wij dus niet één onderschrift onder de tekening, doch groeperen wij daarom heen de suggesties, die wij nog in voorraad hadden. Deze maand mag iedere lezer en lezeres derhalve het onderschrift uitkiezen, dat hij voor het plaatje het aardigste vindt.

„Zeg ook 'ns wat, anders gaan we 'de
Uitlaat' uit!"

*

„Met de volgende boot ga ik met gezins-
scheidingsverlof."

*

„Met die boot komt de Stedenbouw-
commissie."

*

„Waarschijnlijk zit onze aanvraag
Gedruken aan boord."

*

„Daar komt de agent van zijn dienstreis
terug."

*

„Op welke nummers moet de boot
meren."

*

„Zorg jij nu 'ns voor een goede loop-
plank."

*

„Aan boord van die schuit zit m'n
gouden horloge."

*

„Wat? Ga jij óók al met vervroegd
pensioen?"

*

„Wat zou er nu weer over ons in 'de
Uitlaat' staan?"

*

„Je hebt zoveel bullen. Je kunt wel
zien, dat je bij de K.P.M. werkt."

*

„Onze trucks moeten nodig in de
revisie."

*

„Heb jij je rijbewijs nu al gehaald?"

*

„Van het aankomst-telegram klopt
wee' niks."

„Ik hoop, dat die boot ons dakijzer
brengt."

*

„Hoeveel gangen koelies heb je
besteld?"

*

„Ik hoop, dat die boot geen licht van
de wal nodig heeft."

„Zouden die Nederlandse journalisten
nog hier komen?"

*

„Heb je voor de doorgaande passagiers
'n hotel besteld."

*

„Onze telefoon is geblokkeerd."

*

„Stuur de lift van maar terug met
klappers."

*

„Ik ben vannacht om drie uur thuis-
gekomen."

*

„Wanneer zouden ze aan de bouw
van ons Logeergebouw beginnen?"

*

„Waar laat jij je haar knippen?"

„Zijn de havenpassen voor die boot al
in orde?"

*

„Onze nieuwe chef-buitendienst komt
met die boot."

*

„Denk er aan, die boot moet hier
uitzwavelen."

*

„Nu kunnen we vanmiddag niet zonne-
baden."

*

„Vanavond zijn alle afschepers en
ontvangers aan boord genodigd."

*

„De kapitein komt vanavond aan de wal
eten."

*

„Heb je voldoende prauwruimte voor
die boot?"

*

„Die komen het nieuwe agentschaps-
kantoor bezichtigen."

*

„Ik heb m'n maandrapport al klaar."

*

„Ben jij 's nachts ook zo bang voor
rampokkers?"

*

„Ik met gezinsscheidingsverlof? En
jou met die barang alleen laten?"

*

„Wanneer zou die toewijzing-scooter
aankomen?"

*

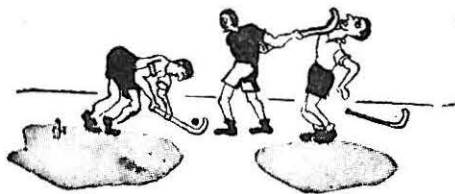
„Ben jij deze maand ook over je korting
heen?"

*

„Zouden ze onze maximum-delegatie
nu verhogen?"

*

„Alweer 9%?"

HOCKEY'ERS TREKKEN VAN LEER.

**Bovenaan ranglijst in
afd. 2.**

Al hebben wij de laatste tijd weinig van ons laten horen, wij —hockeys— hebben allerm minst stil gezeten. De belangstelling voor deze tak van sport is in Djakarta eerder toe- dan afgenomen en vooral in Indonesische kringen heeft de propaganda hiervoor zoveel succes gehad, dat de wedstrijdleiding zich genoodzaakt heeft gezien om voor de competitie een eerste- en een tweede klasse in het leven te roepen.

Gezien de resultaten van ons elftal in het vorige seizoen, besloten wij om niet te hoog te grijpen en dus te beginnen in de tweede klasse.

Maar ditmaal waren het weer de overplaatsingen, die een onverwachte wending gaven aan de prestaties van ons wedstrijdelftal. De komst van de heren Reineker, Dekker, Boom en Creutzburg droeg er geen onbelangrijk steentje toe bij, dat wij nu met ere het enige ongeslagen elftal van de competitie worden genoemd.

Het vertrek van onze oprichter, aanvoerder en vertegenwoordiger Takken bracht enige wijziging in de leiding van deze afdeling van de K.P.M.-Sportvereniging. Reeds vóór het begin van de competitie werd de noodzaak van een elftal-commissie gevoeld.

Deze commissie bestond aanvankelijk uit de heren Ter Braake, Dootjes en Takken en na het vertrek van laatstgenoemde met E.V. uit de beide eerstgenoemden en de heer Walet, die tevens de vertegenwoordiging in de hockeycommissie overnam. De heer Dootjes werd aanvoerder en trainer.

Goede resultaten.

De competitie verliep — zoals gezegd — zeer gunstig, al ging dat niet altijd over rozen, getuige de moeizaam bevochten 1-0 overwinning op de Sportclub Veteranen en het 0-0 gelijkspel tegen de nieuwe Indonesische club P.H.I.

Bepaald verrassend daarentegen waren de overwinningen op B.V.C. II (6-0) en Combinatie II (7-0), waarbij vooral de rechtersvleugel (Jüch buiten en Walet binnen) gevaarlijke aanvallen opbouwde uit de voorzetten van de achterhoede (De Lathouder, Dekker en Cuperus), terwijl keeper De Jong de enkele ballen, die hem bereikten, goed wegwerpte.

Naar 1e klasse?

Zo zijn wij nu, met nog een halve competitie te spelen een heel eind op weg naar de eerste klasse, maar wij zijn er nog niet en er staan nog enige belangrijke wedstrijden op het programma.

Tenslotte zij onze vaste schare supporters met dankbaarheid gememoreerd.

want wat is tenslotte een elftal zonder deze groep enthousiasten, al zou het alleen maar zijn voor het commentaar na de wedstrijd bij het welhaast traditionele biertje.

K.P.M. — P.H.I.

De 9e Februari speelden we onze returnmatch tegen P.H.I., ditmaal op het vlakke Sportclub B-veld, een omstandigheid, die ons altijd ten goede komt. Kort na het begin scoorde Boom tweemaal achter elkaar, waarvan vooral dat subtiel klapje over de hoofden van de verbaasde menigte vermeldenswaard is. Daarmee was het hek van de dam en scoorden Reineker en Walet nog enige verdienstelijke goals.

De achterhoede kroeg weinig te doen en raakte daar zo op ingesteld, dat de tegenpartij keeper De Jong eenmaal met een hard schot het nakijken kon geven.

De ruststand was 6-1. Ook na de rust bleven we een uitgesproken overwicht behouden en zag onze goed samenpelende voorhoede nog tweemaal kans om een goal te maken. Dat hoge schotje was wel prettig, heer Reineker! De laatste tien minuten speelden we in de stromende regen, die onze supporters 'op één na' het veld af joeg.

K.P.M. — B.V.C. II.

Heel anders verliep de wedstrijd tegen B.V.C. II, die in het kader van inhaalwedstrijden 3 dagen later werd gespeeld. Onze tegenstanders hadden er alles op gezet om deze wedstrijd te spelen vóór het vertrek van enigen van hun spelers met de „Willem Ruys”.

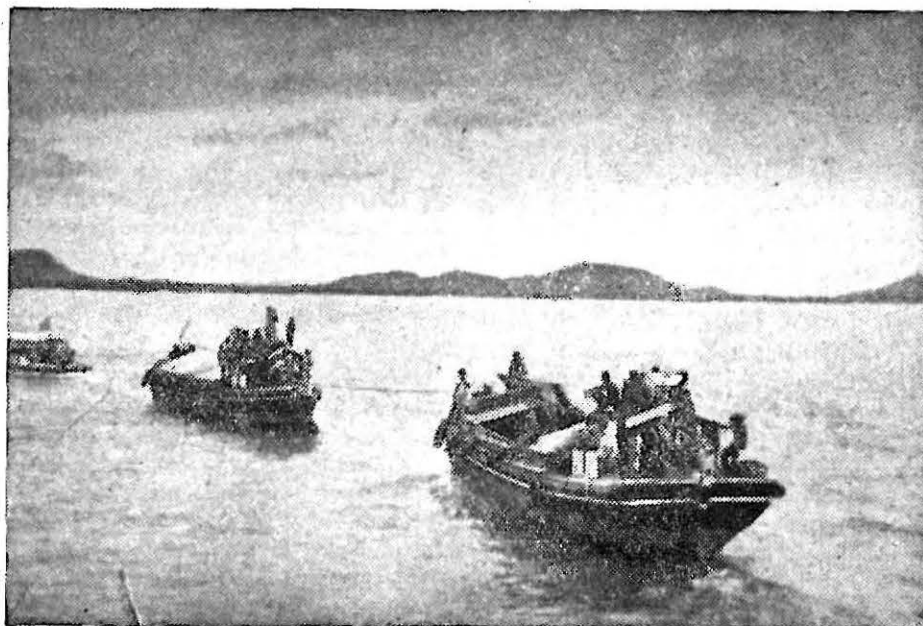
Welnu, we hebben hem gespeeld. Op een modderig veld, waarvan de grootste gaten waren ongevuld met wat gras en het was dan ook te voorzien, dat het een glijpartij zou worden, hetgeen de taak van scheidsrechter Voeten niet eenvoudiger zou maken.

In de eerste helft waren wij overwegend in het offensief en weer was het Boom, die de score opende en Reineker, die met een goede goal volgde (2-0).

In de tweede helft waren de rollen omgekeerd en kreeg de achterhoede het zwaar te verduren. B.V.C. scoorde tweemaal hard en onhoudbaar.

Jammer, dat een voorzet van Jüch, die B.V.C. overigens heel wat hoofdbrekens heeft gekost, via de voet van een andere speler Reineker bereikte er diens fraaie goal dus werd geannuleerd.

Het verheugde ons zeer onze oude rechtsbuiten Dr. de Maar en zijn echtgenote langs de lijn te zien en wij wensen de familie De Maar een prettig verblijf toe in het Verre Oosten.

Rede-transport te Singkawang.

Foto: Israel.

Radiostations op zee:

Ingewikkeld samenstel van apparaten

De meest compacte opstelling van elektronische en radio-apparaten van grote verscheidenheid is zonder twijfel te vinden op de weerschepen van de Amerikaanse Kustwacht. Deze betrekkelijk kleine schepen, ongeveer 2000 ton groot, met een lengte van 90 meter, zijn over de Atlantische Oceaan verspreid om de weersgesteldheid te rapporteren en om de transatlantische vliegdiens te assisteren

Opeengepakt staan hier 7 commerciële zenders voor het verkeer, 14 commerciële ontvangers, 4 omroepontvangers voor alle banden, 5 luidspreker-versterkers, 3 zend-ontvangers, 5 handi-talkie zend-ontvangers, 1 bakenzender, 1 richtingzoeker, 1 Loran ontvanger-aanwijzer, 3 radars met hun bijbehorende uitrusting, een afstand- „Radar-repeater” plus ontvangers en schrijftoestellen voor radio-sonde-uitzendingen.

De bijbehorende elektronische uitrusting bestaat uit 2 echo's, 1 onderwater „echo-ranging” apparaat, alsmede het interne communicatiesysteem, bevattende 10 spreekcellen en een 250 watt-versterker, die een misthoorn en 30 luidsprekers in alle delen van het schip voedt en welke kan worden aangesloten op microfoon voor het doen van mededelingen of op een toongenerator voor het in werking stellen van de misthoorn.

Tien toestellen voor afstandsbediening stellen het personeel in staat de zenders en ontvangers te bedienen van verschillende plaatsen op het schip uit. Zo kunnen b.v. enkele van de zenders, welke in het hoofd-radiostation staan worden bediend van het stuurhuis, kaartenkamer of nood-radiohut uit.

Het grootste gedeelte van de installatie is geconcentreerd in de hoofd- en noodradiohutten, stuurhuis en kaartenkamer.

Steeds uitbreiding

Sinds de diensten van de weerschepen zich voortdurend uitbreiden, moeten er steeds weer nieuwe plaatsen worden gezocht voor nieuwe instrumenten. Alleen het zoeken naar een ruimte voor deze nieuwe instrumenten is al een werkje voor een genie, daar alles reeds vol staat met radio-apparaten.

Hoewel de gehele installatie dus een wirwar is van toestellen, is dit nog niets in vergelijking met de signalen, zowel inkomend als uitgaand. De schepen hebben 2 masten, ongeveer 30 meter uit elkaar, waarop of waar tussen al de antennes moeten worden gemoniteerd. De storingen, die hierdoor ontstaan, zouden een radioman nachtmerries bezorgen en het reduceren van deze

storingen vraagt nog meer apparaten. Door multikoppelingen te gebruiken kunnen 8 ontvangers op één antenne werken.

Bandfilters houden het krachtige bakenzender-signaal uit de ontvangers.

Afstembare filters onderdrukken de pulse-storingen, die anders de ontvangers op de zeer hoge frequenties zouden verlammen, en automatische antenne-omschakelaarrelais schakelen ontvanger en zender op dezelfde antenne — in een aantal gevallen — om de antennewerking te verdubbelen. Ingewikkelde panelen stellen het personeel in staat een keuze te doen uit een aantal antennes voor elke gewenste uitzending of ontvangst onder verschillende condities van storingsgebieden, fading of andere omstandigheden.

De gehele installatie wordt gebruikt bij de uitoefening van de 4 hoofdtaken van een weerschip:

1. het doen van weerwaarnemingen en het uitzenden van weerberichten;
2. het uitzenden van bakensignalen voor de plaatsbepaling (speciaal voor de transatlantische vliegdiens);
3. het verlenen van hulp in noodgevallen.
4. paraatheid.

De weerberichtendienst

Weergegevens worden verzameld door RAWINS (Radio Wind Observations), waarbij een ballon met radar-reflector gevolgd wordt met de scheeps-radar, of door RABAL (Radio Balloon Sounding), een gewone radiosonde met een grote ballon, die deze op een hoogte brengt tot de ballon barst. De rabal-zender wordt gehoord tot 3 uur voor het bereiken van de hoogte waarop de ballon moet barsten.

Alle weerwaarnemingen tezamen met de temperaturen en andere meteorologische waarnemingen worden in code gezet en uitgezonden naar het Kustwacht-radio station.

Weerschepen lossen elkaar elke 3 of 4 weken af. Wanneer het af te lossen schip het aflossende schip ziet, laat

het een heliumgevulde ballon op met een gekruiste dipool-doelreflector. Beide schepen nemen dan een gezamenlijke RAWIN (radio-windrichting en -kracht observatie) met hun radar, als een proef op de werking van beide „plotting teams” en radars. Als de RAWIN klaar is, neemt het nieuwe schip officieel de plaats over en zet zijn automatische „high power”-luchtvaartbaken in werking. Het baken, dat 5 minuten in elk kwartier uitzendt, zolang het schip op station ligt, is in de eerste plaats van belang voor de transatlantische luchtvaart en stelt de vliegtuigen in staat automatische radiopeilingen te krijgen als vergelijking op de positie.

Als het vliegtuig het schip nadert, meldt het zijn aankomst, bestemming, hoogste, snelheid, koers en andere informatie per radiotelefonie.

De scheepsradar pikt het vliegtuig op en kan daardoor een juiste correctie geven op zijn positie, koers en werkelijke snelheid. Alle correspondentie met passerende vliegtuigen wordt opgenomen op bandrecorders, want dit kan van groot belang zijn, mochten vliegtuigen uit de koers, in moeilijkheden of over tijd op hun bestemming zijn. Bijzonderheden over het plaatselijke „grondweer”, richting en kracht van de wind op verschillende hoogten, worden naar het vliegtuig gezonden.

Sommige weerschepen in de

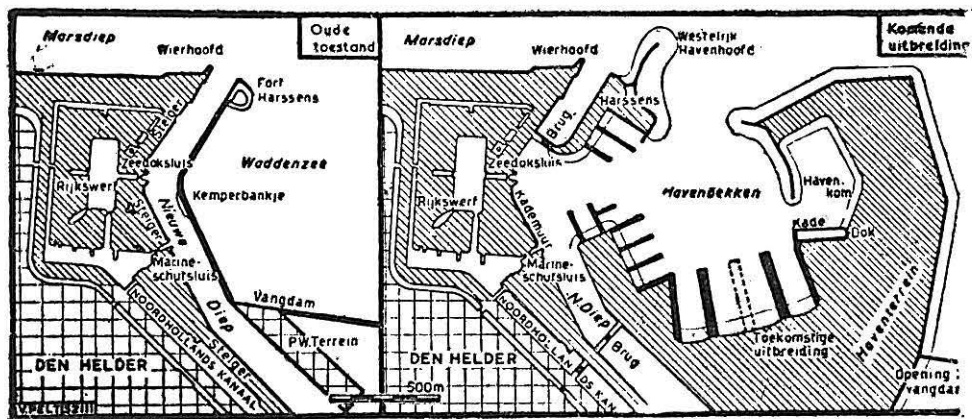
Noord-Atlantische Oceaan verwerken wel 350 vliegtuigen op iedere patrouille en in sommige gevallen wel 15 tegelijk. Zulke gevallen vereisen de hoogste graad van samenwerking in de „plotting room”. Waarschijnlijk even belangrijk als de weerwaarnemingen van de weerschepen, is hun dienst voor de lucht- en zeenaavigatie. Doorlopende wacht wordt gehouden, zowel voor lucht- als zeevaart. Weerschepen van de Kustwacht hebben deelgenomen aan meer dan een wonderbaarlijke redding, zoals die van de „Bermuda Sky-Queen”, in October '47: de 65 passagiers van dat vliegtuig werden opgepikt, binnen twee dagen, door boten en vlotten van het weerschip „BIBB”, op station C, halverwege tussen Foundland en Ierland, hoewel er 10 meter hoge golven stonden.

Er zijn ook vele minder dramatische gevallen geweest, waarbij een vliegtuig of schip is geholpen. Deze hulp strekte zich uit van medische hulp tot het redden van een bemanning van een op zee gedaald vliegtuig.

De radiostaf van een weerschip bestaat uit 15 personen. Van hen behoren er 12 tot het bedienende personeel: 7 „radiomen”, 4 „radarmen”, en „S.O. Slot: zie pag. 9.

DEN HELDER: Thuishaven der vloot

Bij Den Helder achter de dijk tegenover het Nieuwe Diep heeft de nieuwste uitbreiding van Nederland plaats gevonden. Het is maar een kleine landaanwinst, maar uiterst belangrijk, want op de wadden, waar eens de zee vrij spel had, wordt een nieuwe haven gebouwd. De kosten van dit project, waaraan enige honderden arbeiders werken, werden in 1948 op 47 miljoen geschat. De haven verrijst in twee tijdvakken. Aansluitend op het fort „De Harssens” is het nieuwe havenhoofd reeds gereed. Op dezelfde wijze als men in Nederland polders aanlegt, is in vijf maanden tijds een dijk aangelegd, die de eerste „bouwput” van 60 ha omzoomt. In deze put worden op de bodem van de wadden de kaden gebouwd, zoals die in het project zijn aangegeven. Later zal de tijdelijke dijk weer worden weggenomen. Aan het gereedmaken van de tweede „bouwput”, die 120 ha beslaat, is inmiddels begonnen.

Vloot kan er in

Is de haven gereed, dan zal zij ligplaats bieden aan tien onderzeeboten, twaalf jagers, het vliegkampschip Karel Doorman, vier kruisers en een groot aantal kleine en hulpvaartuigen. Den Helder zal dan de thuishaven van de vloot kunnen zijn.

Het werk, dat onder leiding staat van de Koninklijke Marine en de Rijkswaterstaat tezamen, wordt uitgevoerd door vijf Nederlands aannemersbedrijven.

Uit: „Alg. Handelsblad”.

Vestiging in Nederland:

Niet te haastig met keuze

Naar aanleiding van de correspondentie tussen de heren Beenhakker en Hauer over vestiging in Nederland (met name te Akersloot) schreef empl. J.F.H.W. Israel, thans met verlof in Nederland vertoevende, een bijdrage voor „de Uitlaat”, waarin hij enkele aspecten van vestiging in Nederland heeft belicht. Empl. Israel besteedde hierin vooral aandacht aan de vraag, of over de plaats van vestiging eventueel vóór dan wel tijdens het verlof (c.q. de pensionnering) kon worden beslist en aan de vraag, of men een huis tevoren moet laten bouwen dan wel na repatriëring een huis, dat kant-en-klaar-is, kopen (indien men financieel daartoe in staat is).

„Het is uiterst moeilijk”, aldus empl. Israel, die uit hoofde van recente ervaringen kan spreken, „om een keuze te maken uit de verschillende plekken en plaatsen, waar men aangenaam en naar draagkracht van inkomen (verlofssalaris dan wel pensioen) kan wonen. De ene houdt van de waterkant, de ander van bos, heide en zandgrond en de derde van het landschap of van de grote stad.

Van al deze mogelijkheden zijn er in Nederland vele. Bij de keuze zal dikwijls van belang zijn de vraag, of de geboortestreek nog steeds trekt. Voor het overige zijn de duurte der te kiezen plaats, de verbindingen met „buiten” en de lokaal dikwijls zeer verschillende belastingen de beslissende factoren. Ook het plaatselijk overheersende geloof kan van belang zijn van de keuze der vestiging”.

Voorzichtigheid

„In het algemeen gesproken is het daarom verstandig om nimmer op aanraden alléén van een goede kennis of familielid, inzake vestigingsplaats, grond of huis in te gaan, maar een en ander met eigen ogen te aanschouwen en zich verder terdege te laten voorlichten omtrent eventuele voorwaarden, mogelijkheden e.d. De noodzaak van deze voorzichtigheid klemmt temeer, naarmate men, uit Indonesië komend, het leven in Nederland dikwijls ontgroeid zal zijn, zodat de overigens welgemeende adviezen van vrienden, kennissen en familieleden vaak niet meer met de eigen inzichten stroken”.

Heiloo

De heer Israel sprak in zijn brief met gloed over het plaatsje Heiloo in Noord-Holland bij Alkmaar gelegen, met uitstekende verbindingen per fiets of bus naar Alkmaar en vandaar in 40 minuten naar Amsterdam. Strand en duinen zijn per fiets in een kwartier te bereiken. De bouwvoorwaarden zijn gunstig en er zijn nog gronden voldoende. In Heiloo wonen reeds meerdere ex-K.P.M.-ers. Met alle voorliefde voor Heiloo eindigde empl. Israel zijn bijdrage toch nogmaals met de raad, dat men zelf moet komen en zich overtuigen.

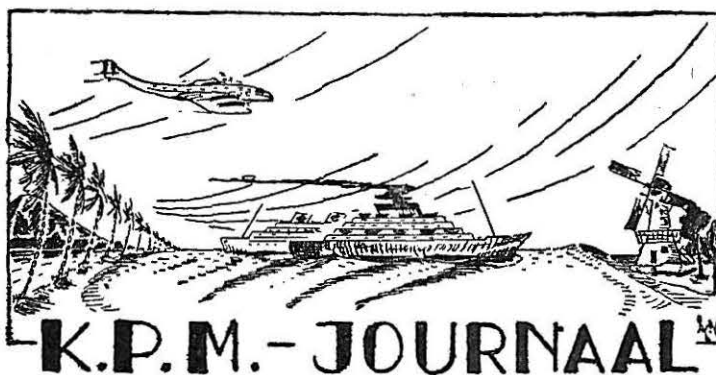
Slot: Radiostation op Zee.

norman”. Ook wordt soms nog de hulp ingeroepen van de stuurlieden, om de richtingzoekers, echoloden en radars van tijd tot tijd te bedienen. De andere 3 man worden „electronische technici” genoemd. Op hen rust de taak om de gehele installatie aan het werk te houden. Een complete uitrusting van testapparaten is aanwezig om de grote verscheidenheid van toestellen aan boord te kunnen onderhouden.

Uit: „Peiling”,
Orgaan der School- en
Sportvereniging Radio Holland.

◇ Te Bima heeft de afgetreden agent F.J. Muller zijn taak overgedragen aan W.A. Moraux. Agent E.J.B. Wahr is te Kupang vervangen door F.J. Muller, terwijl de heer Wahr naar Buleleng is overgeplaatst om het agentschap over te nemen van de heer R.P. Disse.

◇ Aan boord van het m.s. *Willem Ruys*, dat op 12 Februari j.l. te Tandjong Priok uit Nederland arriveerde, bevonden zich de volgende leden van ons personeel: gezagvoerder J. van Zanen (terug van E.V.); hfdwtk. H.J. Riko (terug van E.V.); hfdwtk. F. Kleian (terug van E.V.); hfdwtk. J. Joha (terug van E.V.); hfdwtk. G. J. Stam (van echtgenote vergezeld terug van E.V., debarkeerde te Singapore); dr. G. de Maar en echtgenote (die naar Surabaia is doorgereisd); hfdempl. H.A. Aartsen; hfdempl. H. Herwig; de nieuwe employe's H. Prins en K. Geitenbeek (die wij een hartelijk welkom bij de maatschappij toeroepen); 1e stm. G.v.d. Kleijn (terug van

E.V.); 2e stm. J. de Jong (terug van E.V.); 2e wtk. H.F. Huzink (die, vergezeld van zijn echtgenote van E.V. terugkeerde en te Singapore debarkeerde); de nieuwe 5e wtk. H. Schout en de (nieuwe) leerlingwerktuigkundigen I.v.d. Berg, C. Ligtenberg, A.W.R. Tetenburg, A. Fortgens, L.J. Gillissen, D.C. Westerbeek, G. Doesburg, D.J. Jansen, J.A. Faber, D.v. Noort, L.H. Bieringa, R.H. Stelter, C. F. v. Beukering, J.W. Brinkert, A. v. d. Brink, J. A. H. v. d. Kraats, J. Gre-vink en A. Vogel. Het merendeel hunner is afkomstig van de opleiding. Sommigen debarkeerden te Singapore.

◇ De 3e wtkn. F.J. Palmen en J. A. Magiels (beiden K.V.) zijn in Indonesië gearriveerd om hun dienstverband bij onze maatschappij aan te vangen.

◇ 4e wtk. A.J.A.W. Sahanaja kreeg op 22 Januari j.l. op zijn verzoek ontslag.

◇ Hfdwtk. J.v. Lil, 2e wtk. Scholte en 2e wtk. L.J.M. Teygeler zijn met E.V. en in aansluiting daarop vervroegd pensioen naar Nederland vertrokken, terwijl hfdwtk. M.v. Beest, hfdwtk. A. Dijkstra, 2e wtkn. G.R. Hommes, J.P.v.d. Endt en B.G.L. van Os met E.V. zijn vertrokken.

◇ Gezagv. B.D.v.d. Laag vertrok per vliegtuig met E.V. naar Nederland, terwijl gezagvoerder (K.V.) A. Schakel na beëindiging van zijn dienstverband repatrieerde. (Gezagv. Schakel zal vermoedelijk een nieuw K.V.-contract aangaan).

◇ 1e stm. J. v. d. Zwan vertrok met gezinsscheidingsverlof naar Nederland, terwijl 1e stm. H.C. Versepoot van gezinsscheidingsverlof in Indonesië terugkeerde.

◇ De gezagvoerders A. Dijkhuizen en J. W. Uilenberg, alsmede de 1e stm. J. P. van Haesten zijn met de *Indrapura* van E.V. in Indonesië teruggekeerd. 2e wtk. W. Mathiessen keerde met zijn gezin per m.s. *Garut* van E.V. terug.

◇ Uit Nederland ontvingen wij bericht, dat de gepensioneerde hoofdwerktuigkundige der K.P.M. F.P.M. de Boy op 26 November j.l. is overleden. Op 30 December l.l. overleed te Middelburg de oud-hfdwtk. J. de Wijze.

◇ De 3e wtk. (K.V.) H.J. v.d. Vorst arriveerde medio Januari j.l. in Indonesië om zijn dienstverband bij de maatschappij aan te vangen.

◇ Hfdwtk. K.E. Mouthaan is medio Januari per vliegtuig van gezinsscheidingsverlof in Indonesië teruggekeerd.

◇ Hfdwtk. W.F.O. Korinth is per vliegtuig naar Nederland gerepatrieerd. Hij werd gepensionneerd.

◇ 4e wtk. H.v. Vliet heeft op zijn verzoek ontslag gekregen en is naar Nederland teruggekeerd.

◇ Hfdwtk. F. A. Meertens keerde medio Januari van E.V. in Indonesië terug.

Het jubileum van hoofdgoedgangmandur Amis en gudangmandoer Amir te Samarinda

◇ In het kader van de gezinshereniging bevond zich aan boord van de *Willem Ruys* mevr. I.V. Lugten-Menick en vijf kinderen (gezin van hfdempl. Lugten).

◇ Toen de *Willem Ruys* op 19 Februari de steven naar Nederland wendde, bevonden zich van ons personeel aan boord directeur Harinck (die met E.V. is gegaan); hfdwtk. A. v. d. Wal (E.V.); hfdwtk. W. Purmer met zijn gezin (E.V.); hfdwtk. H.Th. Pipper met zijn vrouw (E.V.); adj. chef J.H. W. Buckmann en zijn vrouw (E.V.); adj. chef F.S.L. Henneman met zijn gezin (E.V.); le stm. J.v. Dam (gezinsscheidingsverlof); le stm. J.J. Dogger met zijn gezin (met E.V., embarkerend te Singapore); le stm. C. Tjebbes met zijn gezin (E.V.); 2e wtk. A. de Vries (E.V.); hfdempl. S.M.P. W. Bourgeois met zijn vrouw (E.V.); hfdempl. D.J. Nooy (E.V., emb. te Medan); hfdempl. G. de Lange met zijn gezin (E.V., emb. te Medan); hfdempl. W.v.d. Meer (E.V.) en empl. F.A. Swart met zijn gezin (E.V., gevolgd door pensioen).

◇ De nieuwe 4e stl. J.v.d. Horst en E.A. Röntgen arriveerden uit Nederland. Wij roepen hen een hartelijk welkom toe en wensen hun een behouden vaart in de Indonesische wateren.

◇ Het dienstverband van 2e stm. H. Bax is per 20 Januari j.l. tussentijds beëindigd. Stm. Bax is gepatriëerd.

◇ Gezagv. G. Zweegman keerde per vliegtuig van gezinsscheidingsverlof terug.

◇ Gezagvoerders M.F.S. van Zeijl en B.B.J. Eyken keerden per vliegtuig van gezinsscheidingsverlof in Indonesië terug.

JUBILARISSEN IN MAART 1952

35 JAAR

16-3-1952:
J. Tan beambte Surabaia.

25 JAAR

11-3-1952:
H.J.L. La 'Père hoofdemployé T.D.

15-3-1952:
Wong Siak Gieter Werkpl. Priok.
M. Sapulette mach./motor- P.Z./T.D.
drijver

19-3-1952:
Idju witter Ziekenhuis
Petamburan.

27-3-1952:
Mengal Singh djaga Singapore.

Begrafenis mr. De Jong

De begrafenis van wijlen hfdempl. mr. D. H. de Jong, die op 26 Januari j.l. plotseling is overleden, heeft op 30 Januari j.l. onder grote belangstelling op de begraafplaats „Westerveld” plaatsgevonden. Vele verlofgangers en gepensioneerden brachten de laatste eer. Namens de beide directies der K.P.M., alsmede het personeel, voerde de heer J.F.P. de Geus in de aula het woord. Hij schetste de helaas maar kortstondige dienstperiode van wijlen de heer De Jong, die onder zo moeilijke omstandigheden was begonnen in de jaren kort na de oorlog. Met opgewektheid en doortastendheid werkte hij zich in de hem toebedeelde taak in. Ook tijdens zijn plaatsing te Semarang als sub-agent wist de heer De Jong op uitstekende wijze de belangen van de maatschappij te behartigen, hetgeen resulteerde in zijn benoeming tot hoofdemployé 1 Januari 1951.

Zijn verscheiden is een verlies voor de maatschappij. Meer nog echter voor hen, die hij achterlaat. De heer De Geus wenste mevrouw De Jong en haar schoonouders de kracht toe dit onvermijdelijke met berusting te aanvaarden.

Vervolgens werd nog door een oud-studiegenoot, de heer D. van Groningen, gesproken, waarna alle aanwezigen zich achter de lijkbaar opstelden voor De Jong's laatste gang.

Aan de groeve werd het „Onze Vader” gebeden.

De vader van de overledene, oud-directeur D. H. de Jong, dankte de aanwezigen voor het door hen betoonde medeleven.

◇ 2e stm. A.N. Kloots keerde per vliegtuig van E.V.-studieverlof uit Nederland terug.

◇ Gezagv. H.A. Rodenboog is per vliegtuig naar Nederland gereisd in verband met het plotselinge overlijden van zijn echtgenote, waarmee wij hem namens het personeel onze deelneming betuigen.

◇ De van de opleiding afkomstige 4e stm. A.C.E. Caloh is in dienst van de K.P.M. getreden.

◇ Ter gelegenheid van zijn 25 jarige dienstjubileum werd de adj. chef. L.A. te Boekhorst op 24 Januari j.l. te Amsterdam gehuldigd. De heer Van den Hurk, die gelijk met de heer Te Boekhorst als 4e stuurman werd uitgezonden, herdacht uiteraard op dezelfde dag zijn 25e jarige dienstjubileum. Beide jubilarissen, die van hun echtgenoten waren vergezeld, werden toegesproken.

Als jubileum-geschenk is de keus van de heer Te Boekhorst gevallen op een gramfoon „pick-up”, in verband waarmee hem de Paketvaartlegpenning met inscriptie werd overhandigd. Tevens ontving de heer Te Boekhorst een gratificatie van een maand basissalaris.

Zoals bekend, werd de heer Van den Hurk als le stuurman voor de verdere dienst bij onze maatschappij in de tropen afgekeurd, waarna hij m.i.v. '47 in tijdelijke- en per 1 Januari '50 in vaste dienst van het Amsterdam-kantoor werd aangesteld.

De heer Van den Hurk koos het gouden polshorloge. In de vergaderzaal werd het personeel van het Amsterdam-kantoor in de gelegenheid gesteld de 2e jubilaris geluk te wensen, nadat deze door de chef van de afd. Financiën, de heer M. Lubsen, was toegesproken. Hierbij werd de heer Van den Hurk het cadeau van het personeel, een boekenkast, aangeboden.

Slot: zie pag. 12

Goede en slechte ontvangsten

K.P.M.-uitzendingen "Radio Nederland"

In ons vorige nummer meldden wij reeds de goede ontvangst a.b.v. het s.s. „Orobaai” van de uitzending van 11 Januari. Mevrouw Hoogland, echtgenote van de gezagvoerder van dit schip schreef:

„..... Met genoegen kan ik U mededelen, dat ik gisteren van mijn echtgenoot, gezagvoerder Hoogland van het s.s. „Orobaai” bericht ontving, waarin hij mij meldde, dat de uitzending van het Koopvaardijprogramma van 11 Januari 1952 schitterend ontvangen is en dat zij er van hebben genoten.

Ook wij herleefden de gezellige dag van 10 Januari weer, toen wij de uitzending hier thuis heel duidelijk konden volgen.”

Wim Hoogland voegde hier nog aan toe:

„..... Met de eerste uitzending voor het s.s. „Orobaai” van 11 Januari 1952 was mijn vader in de haven van Belawan-Deli en met de tweede uitzending op weg van Belawan Deli naar Singapore. De ontvangst was met de beide uitzendingen heel goed.”

*

1e stuurman H.J. van der Jagt, die zich tijdens de uitzending in het ziekenhuis Petamburan te Djakarta bevond, schreef over de uitzending:

„..... Voor verpleging verblijf houdende in het K.P.M.-Ziekenhuis Petamburan, was ik zo gelukkig in de gelegenheid te zijn te luisteren naar de uitzending van groeten aan zeevarenden op 11 Januari j.l. Het hele programma werd aanvankelijk beluisterd op de 19 meterband en kwam zuiver en duidelijk door. Toen de groeten zouden beginnen, ging deze golflengte echter uit de lucht en moesten wij overgaan op de 25 meterband. Op deze golflengte was de uitzending van iets mindere kwaliteit. Niettemin kwamen de groeten voldoende duidelijk over en hebben wij niets gemist.

Tot slot betuig ik mijn oprechte dank voor de geboden uitzending. Het

deed mij goed na een tweejarige afwezigheid de stem van mijn echtgenote weer eens te horen.”

*

Kapitein W.E. Sonneveldt, gezagvoerder van het m.s. „Sabang” schreef over de ontvangst aan boord van dit schip:

„..... Liggende te Phnom Penk (hoofdplaats van Cambodja), 200 zee-mijlen de rivier de Mekong op, kan ik U mededelen, dat de uitzending voor het m.s. „Sabang” op 11 Januari gedurende de 1e uitzending op de 16 m. vrij goed doorkwam. De 2e uitzending op de 25 meterband werd zwaar gestoord door een Chinese zender, zodat deze uitzending niet te volgen was.”

Op diezelfde datum was het m.s. „Samuel Jacob” eveneens aan de beurt. De ontvangst a.b.v. dit schip was niet zo goed. Het rapport, dat 2e wtk. T.v.d. Dool en 2e stuurman M. Kerhoff stuurden, luidde:

„Bij dezen zeggen wij U hartelijk dank voor de gelegenheid, die U onze echtgenoten hebt geboden voor de P.C.J. in de groeten uitzending van 11 Januari j.l.

Het spijt ons U te moeten berichten, dat de eerste ten 19.30 u. Javatijd op de 16 meterband slecht en de tweede op de 25 meterband ten 23 u. niet te verstaan was.

Op het ogenblik van de uitzending bevond ons schip zich in Straat Madura, onderweg van Surabaya naar de Padangbaai. Als trouwe luisteraars van de P.C.J. danken wij U hartelijk voor de gezellige uitzending op Oudejaarsavond, die door ons nabij de Karimoendjawa eilanden tot 23 u. goed is ontvangen.”

Op 15 Februari j.l. waren als Oostschip aan de beurt een viertal schepen van de K.P.M., n.l. het m.s. „Banjoe-wangi”, het s.s. „Buna Bai”, het s.s. „Palopo” en het m.s. „Bakongan”.

DIRECTEUR HARINCK MET VERLOF

Onze directeur, de heer Harinck is op 19 Februari j.l. met het m.s. Willem Ruys naar Nederland vertrokken om er zijn verlof door te brengen. Wij wensen hem en zijn gezin een prettige tijd toe.

Slot: K.P.M.-journaal.

◇ Met het m.s. Sibajak vertrokken op 25 Februari j.l. van Tandjong Priok naar Nederland mevr. J. H. M. de Puit; Valks, (echtgen. van 2e wtk. O. de Puit); mevr. F.H. Slijkhuys-Schaller en kind (gezin van 2e wtk. Slijkhuys); 2e stm. B. Dirks (E.V.); 2e stm. C.W. v. Maanen (E.V.); 2e wtk. A. den Hartog met zijn gezin (E.V.), 3e wtk. J. B. Visser (E.V.) en empl. J.F.M.A.J. van der Schueren, die de dienst der maatschappij heeft verlaten.

◇ 1e stm. G. W. Zwartz is medio Februari per vliegtuig met gezinsscheidingsverlof naar Nederland vertrokken.

◇ Gezagv. K.V. A. J. Hogervorst en J. A. F. Rugebregt en de 4e stl. C. Wagenaar, W. Wessel en H. P. de Keule naar zijn in dienst van onze maatschappij getreden en in Indonesië aangekomen om hun dienstverband te aanvaarden. Wij roepen hun een hartelijk welkom toe en wensen hun behouden vaart in de Indonesische wateren.

◇ Het dienstverband van 4e stm. J. Raatgever is tussentijds beëindigd. Stm. Raatgever is naar Nederland teruggekeerd.

◇ De 1e stldn. C. Tjebbes en J.J. Dogger zijn eind Februari per schip met E.V. naar Nederland vertrokken.

◇ 1e stm. J. v. Mackelenberg is van zijn in Wellington (Nw. Zealand) doorgebracht E.V. in Indonesië teruggekeerd.

◇ Chef van dienst J. J. Mulder (C.D.) is met zijn gezin van E.V. teruggekeerd.

◇ De 3e wtk. (K.V.) J.v.d. Velde is in dienst van onze maatschappij getreden, waar wij hem hartelijk welkom heten.

◇ Motordrijver D. F. Ferdinandus (m.s. Lawu) is op 1 Februari j.l. te Rengat gearresteerd wegens het uitgeven van valse bankbiljetten.

◇ 2e wtk. W. Matthiesen is medio Februari van E.V. in Indonesië teruggekeerd.

◇ Hfdwtk. J.P.G. Nouwens met proportioneel verlof, aansluitend op ouderdomspensioen (ingaaude op 31 Mei a.s.) naar Nederland vertrokken.

◇ De 3e werktuigkundige L. Boom en de 5e werktuigkundige R. Vlaanderen zijn oneervol uit de dienst van onze maatschappij ontslagen wegens een poging tot clandestiene invoer.

Enige resterende K.P.M.-nieuwtjes moeten bij gebrek aan plaats tot het volgende nummer blijven staan. Red